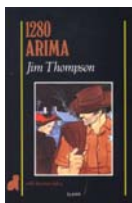
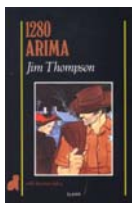

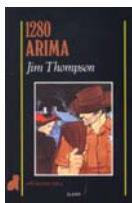
adats 'ile luzea, multzoa'	«Han gelditu nintzen, ile adatsa burkoetan zabaldua nola zeukan begira...»	(177)
ahal 'ea' (Desiozko hitza: 'Ojalá')	«—Erne ibiltzen ahal haiz, Nick Corey. Badakik bestela zer pasatuko zaian...»	(13)
ahalena 'adinakoa'	«Apustu egingo nitek aritu haizela, iruzurti alaena, ez besteren ahalena .»	(243)
ahapeka 'isilean, belarrira'	«Rosek atximurka esnatu ninduen, zeharo izuturik eta ahapeka mintzatuz.»	(129)
ahoa bete hortz 'zeharo harriturik'	«Tom ahoa bete hortzekin gelditu zen...»	(77)
ahuspez 'ahoz behera'	«Uda zenez, ez zeukan kamisoirik soinean eta maindireak botata agerian zegoen. Ez zitzaion aurpegirik ikusten, ahuspez baitzegoen.»	(10)
aihen 'kimua, adar luzea'	«...beherago zintzilik dauden aihenetan lan egin behar.»	(241)
aiherkunde 'gorrotoa, ezinikusia, hegigoa'	«Ordura arte inorenganako amorrurik, aiherkunde zipitzik ez nuela sekula sentitu...»	(221)
aintziratsu 'paduratsua'	«...eskualde aintziratsuan euri asko egin ohi du.»	(52)
aise 'erraz'	«Hortik arrantzara joan zarela aise atera daiteke.»	(180)
aixkiria 'adiskidea' (adierazkorra)	«Baina biak elkarrekin zeudenean, aixkiria! »	(22)
alaena 'halakoa'	«Apustu egingo nitek aritu haizela, iruzurti alaena , ez besteren ahalena.»	(243)
alderoka 'zabuka, balantzaka'	«Myrarengana abiatu zen alderoka ...»	(13)
alproja 'arlotea, alferra'	«Alproja bat haiz, eta alprojekin ibiltzea ez duk itxura onekoa.»	(53)
alukeria 'lelokeria'	«...paraje hartan bertan inork haiekin harrapatzea ere, alukeria ederra.»	(139)
apika 'behabada, agian'	«Tximista pare bat ere ikusi nuen eta, bueno, apika oinaztarriak...»	(126)
arpa jo 'txantxatan, bromatan'	«...irribarre egin, arpa jotzen ibili eta beste aldera begiratzeaz gain...»	(16)
arrabita 'bibolina'	«... arrabita musika hura eta perfume hura nora joanak ote ziren ezin asmaturik.»	(173)
arramaskatu 'zarpioa kendu, eratzi'	«...horma jo zuen, konturatu baino lehen zati bat ederki arramaskatuz .»	(57)
arreguratsu 'kexatia'	«Behabada ez gatoz gauza guztietan bat, baina tira, ez nauzu arreguratsua ...»	(205)
asaldatu 'onetik irten, zurtu'	«Piska bat asaldatu bezala egin zen.»	(17)
atxur 'mozkorra, hordia'	«Kantitate pollit bat edaten bazuen (...) kristoren atxurra harrapatzen zuen.»	(69)
aztoratu 'artega jarri, asaldatu, zurtu'	«Taiuzko otordu bat egiteko aztoratuegia nengoen...»	(15)
babo 'ergela'	« Babo arraio bat haizelako.»	(11)

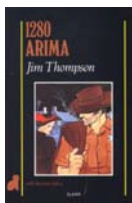
barauts 'adurra, txistua'	«Lennie bere barautsak irenstea ito beharrean jarri zen...»	(235)
begi 'gerrikoaren lokarria, ixtailua'	«Ia-ia gerrikoaren begiari eman nion musu, aizu.»	(193)
begitarte 'aurpegia'	«—O! —esan zuen begitarte ilunduz...»	(114)
bekoz beko 'aurrez aurre'	«Barnesek buruari eragin zion eta bekoz beko begiratzen zidan.»	(207)
betizu 'ikaratia, zapuztia'	«...bere itzalaz ere ikaratuko zen beldurti eta betizutzat baitzeukan.»	(130)
bil-bil eginda 'kiribilduta, batu-batu eginda'	«...nire besoetan bil-bil eginda jarri zen.»	(189)
birao 'madarikazioa, hitz gorria'	«Eta hura birao hotsa!»	(28)
danbateko 'kolpe zaratatsua'	«Barrura sartu eta danbatekoz itxi zuen atea...»	(88)
dandarrazka 'arrastaka, tatarrez'	«...Myra zaldiaren uhalei utsiz, Lennieren burua atzera eta aurrera dandarrazka .»	(229)
dardarizo 'ikara, dardara'	«...eta dardarizo alu batek gorputza astintzen zion.»	(149)
egarberatu 'egarrtua, edanguratsua'	«...pentsalari sakona (...) ez nekiela (...) baina pensalari egarberatua baietz behin- tzat.»	(114)
egitada 'ekintza'	«...eta hor nabil ni batetik bestera egitada onak egin.»	(211)
egurtu 'jipoia, astinaldia'	«Eta horregatik beltzari heldu eta egurtu bat ematen ari zen.»	(75)
entzungor 'ezentzunarena'	«...haren deiari entzungor egin nion.»	(99)
eragotzi 'galarazi, ez utzi, debekatu'	«...sua ematea eragotzeko zergatik ez hintzen han.»	(181)
erlats 'latza, zakarra'	«Rose begira-begira gelditu zitzaion (...) ahotsa murmurio erlats eta ahula bihurturik.»	(234)
erretxindu 'amorratu, "pikatu"'	«...hira bezalako andre erretxindu baten zauriak...»	(170)
errita eman 'haserre egin, agirika egin'	«Aurreregi joateagatik errita emateko zure era besterik ez da.»	(114)
erronka 'desafioa, harrokeria'	«...ez didak esango erronkan eta desafioka hastera ausartzen direnik...»	(40)
erronkan ibili 'desafioka ibili, besteak	«Badakit zure lagun den Ken Lacey sheriffa herriko kaleetan zehar Moose eta Curlyrekikoak eginak zituela, eta erronkan ibili zela, hil zituela adierazi	(206)
eskutik 'abantailan'	«Bera zen eskutik , eta bazekien gauzak okertzen zirenean nik atzera egiten nuela.»	(15)
ezdeus 'ezgauza, inutila'	«Nire denboran ikusi dudana gauzarik ezdeusena haiz hi.»	(11)
ezikusiarrena egin 'ez ikustearen itxurak egin'	«Berak ere ikusi ninduela seguru nekien, baina ezikusiarrena egin zuen.»	(19)
ezta hurrik eman 'ezta pentsatu ere, bai zera!'	«Baina hori ez zen dena, aditzen? Ezta hurrik eman ere.»	(221)

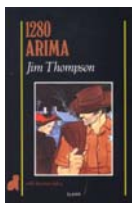
fidakaitz 'susmakorra, aierukorra'	«...Rose eta bioi begiratu fidakaitza eginez...»	(166)
ganbela 'aska'	«Kriseilua zegoen hondar ontzi baten gainean argi dardartia ganbela iladan zabalduz.»	(146)
gandor 'lotsagabekeria, ausardia'	«Aspaldian ez nion hain zakar hitz egin eta nolabait gandorra jaitsi zitzaion, horratik.»	(14)
garaño 'ortuarien zurtoin luzea'	«...inozok garañoek bezain luzea dutela esan zidatek.»	(65)
gatzako 'kolpea, musturrekoa'	«Ia gatzako ederra hartu nuen goizeko terrala zela medio.»	(15)
gerizatu 'babeatu'	«Lenniek atzera egin zuen, marruka eta besoez gerizatuz .»	(236)
gobernatu 'zaindu, jagon'	«...andrea zerriak gobernatzeko erabili zuela...»	(198)
gonbitalarri 'botalarria, nazka'	«Ikutze hutsak gonbitalarria ematen dit.»	(106)
hasperen 'arnasbehera sakona, suspirioa'	« Hasperen sakon bat jalgi zitzaion.»	(64)
hatz eginago 'zenbat eta gehiago hazka egin'	«Eta, beharbada, ez nuen eskasiarik sufritzen, baina badakizue nola izaten diren gauza horiek. Hatz eginago eta gurago. Zenbat eta gehiago jan, gehiago nahi.»	(10)
hazkure 'hazka egiteko gogoa'	«...han nengoen ni zutik, begirik apartatu gabe, bero-bero jartzen, hazkurea ezin aguantatuz, eta azkenean alkandoraren botoiak askatzen hasi nintzen.»	(10)
hitzetik hortzera 'bat-batean, pentsatu gabe'	«...erantzun zidan hitzetik hortzera ...»	(124)
hozkatu 'kosk egin'	«Rosek ezpaina hozkatu beharra izan zuen barreari eusteko.»	(165)
hozki 'zirrara bizia, horzdura'	«...bere iritziak hozki emateko moduan azalduz.»	(105)
imintzio 'keinua, mugimendu nabarmena'	«...zurikeriazko imintzioak eginez...»	(113)
inude 'umezaina, umeak hazten	«...beraz, inude beltz bat jarri zidaten.»	(35)
iruzurti 'tranpalalaria, engainatzailea'	«Apustu egingo nitek aritu haizela, iruzurti alahena, ez besteren ahalena.»	(243)
iseka 'trufa, burla'	«...Jainkoari bere etxeko atarian bertan inork isekarik egin ez diezaion...»	(195)
itsumustuan 'ustekabea'	«Bart itsumustuan nola etorri hintzen ari ninduan pentsatzen.»	(69)
ixtukazo 'txistua, txua, ttua'	«... ixtukazoa balitz bezala bota zidan hitz zaparrada hau.»	(11)
izipu 'buztana'	«Makarrek izipua hanka artean duala aurretik bidali hauteneko hotsa zabaltzen duk...»	(40)
jalgi 'irten, atara'	«Hasperen sakon bat jalgi zitzaion.»	(64)
jendaila 'jende doilorra, dongea, jendilaje'	«... jendailarik ziztrinenari berari ere nazka emango lioketen gauzak...»	(200)
kakalardo 'kakarraldoa, piztia, nazkagarria'	« Kakalardo malapartatu batzuk ziren...»	(52)

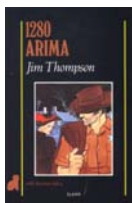
kakazu 'kakatia, doilorra'	«Eta segun eta nondik begiraten dioan (...) popatik hartzeko ere balio ez duen kakazuena duk.»	(254)
kalexa 'gurdi mota bat'	«...nonnahi ikus zitezkeen (...) kalexa apaindu liluragarriak.»	(31)
kankailu 'gizaki altu-dorpea / pepelerdoa'	«— Kankailu alaena —esan zidan—. Ezinbesteko duen zerbait Lennie gizarajoari leporatzen hasiko ote haiz orain?»	(13)
kargu hartu 'erantzukizuna eskatu'	«Zein ostia haiz hi niri kargu hartzen hasteko?»	(195)
karramista 'garrasia'	«...batek atera ditzakeen karramistorik handienak atera izan ditut...»	(216)
katramilaturik 'nahasturik, arazoetan'	«...ez diat sekula lagun zaharrik katramilaturik utzi...»	(26)
kazkabar jasada 'txingorrada, harri jasa'	«...zekorrek kazkabar jasada ari duenean ateratzen dituen ainako marruak atera zituen.»	(12)
kikara 'kirtendun katilua, taza'	«Eta hark botatako zilarrezko kikarak ematen zidan zartakoaz...»	(48)
kiribildu 'okertu, bihurtu'	«...bere odol eta erraiek egindako putzuan kiribilduz .»	(86)
korde 'konortea'	«...laguntza eske bezala (...) edo kordea galtzeko zorian balego bezala.»	(196)
kuluska 'lotaldi laburra'	«Lennie kuluskadaka ari zen silan eseri eta begiak itxita.»	(165)
kuxkuxeatu 'zelatatu, ikusmiratu'	«...ez direla inguruan inola ere kuxkuxeatzen ibiliko...»	(61)
laineza hartu 'errespetua galdu'	«...makarra batek Keni laineza hartuko balio.»	(44)
laineztuta 'harrotuta, matxinatuta'	« Laineztuta zebilzkidak.»	(39)
lanteri 'zeregina'	« Lanteri hauek gehienetan banatuak egoten dira.»	(211)
lasterbide 'laburbidea, bide zidorra'	«Berrero herri alderantz hartu nuen lasterbidetik .»	(170)
lausengari 'losintxaria' (adulador)	«...ez zen batere erretratu lausengaria .»	(134)
lausengu 'gezurrezko laudorioa, losintxa'	«Hauen ondoan aurrekoak lausenguak ziren.»	(227)
lerde 'adurra'	«Han sartu zen (...) lerde jarioa bazterretan zabalduz.»	(13)
lerdekatu 'tuz betea, txistuarekin nahastua'	«...Buckek tabako lerdekatua ixtu-ontzira bota eta puroari puska bat kendu zion mastikatzeke...»	(34)
lohikeria 'zikinkeria'	«Nahita ere ezin izango nioke lohikeriarik leporatu...»	(82)
maindire 'izara'	«Uda zenez, ez zeukan kamisoirik soinean eta maindireak botata agerian zegoen. Ez zitzaion aurpegiarik ikusten, ahozpez baitzegoen.»	(10)
maiseatu 'marmar aritu, kritikatu'	«...jendea maiseatzen nola ari zen esan nionean...»	(185)
makina bat 'asko, ugari'	«Baina oso ederki ari ginen pasatzen, nik pentsatu bezala eta elkarri esateko makina bat gauza bagenuen.»	(47)

malkar 'troka, amildegia'	«...hondorik gabeko malkarrean behera nindoala iruditzen zitzaidan...»	(187)
maripurtzil 'zatarra, urdanga'	« Maripurtzil horri musu ematen diodan bakoitzean ahoa garbitzeko gogoaz jartzen zaidak.»	(124)
marizikin 'baldresa, zikina'	«...alde gutzietatik begiratuta zuen marizikin itxura...»	(10)
mizto 'suge mihia'	« Mizto pozoidun putasemea! Niri kargu hartzen hasiko haiz, egindakoaren ondoren!»	(240)
moila 'kaia'	«...etxe aurrean zegoen moila gainean etzanda.»	(16)
mokadu 'ahamena, janari arina'	«Irten baino lehen mokadu bat prestatu zioat...»	(149)
norbaitekikoak egin 'norbait akabatu'	«Badakit zure lagun den Ken Lacey sheriffa herriko kaleetan zehar Moose eta Curlyrekikoak eginak zituela, eta erronkan ibili zela, hil zituela adierazi	(206)
nozitu 'jasan, sufritu'	«...letorkiokeena nozitu behar din.»	(175)
ñir-ñir 'dar-dar, kliskatzen hasi'	«Sam-en betazala ñir-ñir hasi zen.»	(197)
ohi 'izandakoa' (ex)	«Izan ere, sheriff ohiaren andrea izateko (...) gogoaz zeukan...»	(185)
oldar 'erasoa, indarra'	«...muturreko hura jende askorentzat oldar eta bortxakeria izan daiteke...»	(184)
onddo-kapela 'perretxiko itxurakoa'	«Traje zuri-beltz klasiko bat zeukan soinean, botinak eta polainak hanketan eta onddo-kapela horietako bat.»	(17)
opo 'orpoa'	«...morroiak han zetozen atzean (...) niri opoak oinpean harrapatuz...»	(120)
orbandu 'orbanez edo lohiunez bete'	«Han ziren aurpegi zurbilak, zizareek zuri-zuri bihurtuak eta eskorbutoak orbanduak .»	(232)
orga 'gurdi' (carreta)	«Berarekin igon nintzen haren orga lasterrera.»	(179)
ostruka 'hegazti korrikaria'(avestruz)	«...burua ttente, kapelako ostruka luma aidean dantzan zeramalarik.»	(22)
otzan 'esanekoa, mantsoa'	«Hain bigun eta otzana ez balitz...»	(101)
oxkatu 'lapurtu, ostu' (sisar)	«...Rosek primak ordaintzen segitu zuen, handik eta hemendik oxkatzen zionetik.»	(159)
oztropoz egin 'eztropozu egin, behaztopatu'	« Oztropoz egin eta ia kristorena hartu nuen.»	(52)
pello 'kaikua, tontolapikoa'	«... pello itxurarik ez neukala garbi ikusi nuen arte.»	(9)
perraka 'zaparradaka'	«...euria perraka hasteko zorian dagoela eta...»	(149)
pertika 'ardatza'	«Guardabarrosaren kontra jarriarik nengoen pertikak askatzeko...»	(127)
pikortu 'garandu, aletu'	«...zartaikada kruspet arto pikortua ...»	(8)
pixagaleak egon 'txizalari izan'	«Kontua zera zen, pixagaleak nengoela . Baina ez nekien seguru barrura sartzeko nire txanda zen ala ez.»	(17)

porrot egin 'hondoa jota, animo barik'	«Ken hurrengo goizean azaldu zen (...) zuri-zuri eta porrot eginda .»	(63)
porru eginda 'sats eginda, leher eginda'	«...eta gainera porru eginda nengoela uste dut.»	(146)
potrozorri 'zitala, jasanazina'	«—Ez gezurretan hasi nirekin, potrozorri inozo alahena...»	(225)
prestu 'zintzoa'	«...andre batek gizon prestua zirkunstantzia haietan har zezakeen bezain ondo...»	(63)
sasiko 'legezko ez den umea'	«Azkenean sasiko zikin horretaz libratu nauk.»	(90)
sastraka 'sasitza nahasia'	«Sasi eta sastraketan barrena sartu dira gero...»	(182)
sheriffgo 'sheriff ardura / erakundea'	«Nik sheriffgoan bakarrik nekien. Egin nezakeen gauza bakarra zen.»	(16)
sona 'entzutea, ospea'	«Batek sona lortu nahi duela eta erronkan hasten bada...»	(175)
total eginak 'leher eginda'	«Zalantzarik gabe ni iristerako total eginak izango ziren.»	(52)
tramankulu 'aparailua, trastea'	«...ez daukagu azterketa zientifiko eta ikerketa sakonik egiteko tramankulurik .»	(145)
trenpuan 'entranpaturik' (?)	«Ez, ez negon trenpuan ...»	(14)
trikimailu 'azpikeria, maltzurkeria, tranpa'	«Egia esateko berak sortua zela trikimailu hura.»	(169)
ttu egin 'txistua bota'	«...tabakoa mastikatu eta ttu eginez ari ziren.»	(186)
txidortu 'okertu'	«Ahoa txidortu egin zitzaion berriro eta begiak ere halatsu.»	(206)
txirtxilatu 'birrindu, triskatu'	«Paretaren kontra txikitu zen eta benetan diot txirtxilatu zela.»	(243)
txoropito 'pepelerdoa' (gilip.)	«Antiojodun txoropitoek gidatzen zituzten...»	(31)
txorrotxori 'txori mota'	«... txorrotxoriekin batera zaldi kakak mokokatzera bidaliko haut.»	(37)
ubeldu 'beltzunea, kolpe baten ondorioa'	«Ez duk ubeldurik ageri, maitea. Zartaturik ere ez.»	(128)
umegorri 'mokotia, mukizua, ume mokoa'	«Oraindik umegorri bat besterik ez nintzen...»	(10)
xalo 'apala, atsegina'	«...zure andre zintzo eta xaloa zerriak gobernatzeko ez baduzu erabili...»	(199)
xamalko 'moxala, zaldi gaztea'	« Xamalko gainean bilutsik zihoan emakume bat.»	(18)
xarmant 'liluragarria, zoragarria, ezitia'	«Rose bezain neska xarmanta ...»	(23)
xedera 'ehizarako sarea'	«...Myra xederan harrapaturik ikusteaz.»	(106)
xularme 'poroa, larru azaleko zulotxoa'	« Xularme guztietatik ateratzen zaik, motel.»	(220)

zalangatu 'hankarteratu'	«Tomek (...) ez zuen gorputz hura " zalangatzerik " lortu.»	(87)
zamari 'zaldia, mandoa'	« Zamari madarikatu horrek jo al hau ostikoz?»	(127)
zaplaztako 'belarrondokoa'	« Zaplaztakoka aterarazi zuen Myrak gelatik.»	(23)
zartada 'kolpea'	«...Roseri eskuaz zartadatxo batzuk eman nizkion bizkarrean adore emateko...»	(164)
zelatan 'ezkutuan begiratzuz'	«...leihoren batetik emakumeren baten zelatan ez bazebilan.»	(13)
zentzatu 'arrazoiak ulertu,arrazoitut'	«Nola nahi duk haiek zentzatzea ez badiak egurra ematen!»	(43)
zerrama 'makera'	«Badiagu barruan zerrama batekin jotzen harrapatu duten morroi bat.»	(35)
zezeldu 'baldarki ahoskatu'	«Besoak aidean zerabiltzan eta han aritu zen auskalo zer zezelduz ...»	(150)
zimiko 'zirria, atximurra'	«Despedida musu pare bat ere emango nion joan zenean, edo zimiko pare bat egin...»	(245)
zinegotzi 'kontzejala'	«Udal zinegotziak beste zenbait funtzionarioekin agertu ziren...»	(28)
ziplo 'momentuan, bat-batean'	«Atake bat eman eta bertan ziplo eror zitekeen.»	(57)
zipoka 'zirikatzen, akuilatzen'	«—Ez Lennierekin zipoka hasi.»	(123)
zotal 'zohia, lur puska karratua'	«Gako antzeko sudur harekin, haren aurpegiak hondargune batean goldeak erditik ebakitako hiru zotalen antza zeukan.»	(206)
zurikeria 'koipekeria, lausengua'	«Ez hasi nirekin zurikeriatan , Nick!»	(21)
zurrunbilo 'haize nahasia'	«Hain arin hartu zuen buelta, ze haren gonak zurrunbiloan bildu baitziren.»	(147)